

Türkiye Cumhuriyeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1207)

Not: Tasarı Başkanlıkça; Plan ve Bütçe ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

10/5/2006

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1266/2385

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 24/4/2006 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Bu unsurlara ilişkin hareketlerin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti arasında 14 Kasım 2005 tarihinde Manama’da “Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması” imzalanmıştır.

Anlaşma ile gerçek ve tüzel kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergileme hakkı, gelir unsurları itibariyle ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaştırılmaktadır. Böylece, Akit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mukimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılına çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Akit Devletlerde önlenmesi ile Bahreynli yatırımcılar için Türkiye’nin, Türk yatırımcılar için ise Bahreyn’in daha cazip hale geleceği tabiidir.

Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının nasıl önleneceği ve muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkeler ve düzenlemeler, ilişikte yer alan Anlaşmanın madde gerekçelerinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması” 29 maddeden meydana gelmiştir. Anlaşma maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1- Kapsanan Kişiler

1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin muki-mi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Akit Devletler (Türkiye ve Bahreyn)den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Madde 2- Kavranan Vergiler

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Akit Devlet, politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri tarafından gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Akit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Bahreyn’de 22/1979 sayılı Emir Hükmü uyarınca ödenen gelir vergisi (Petrol Vergisi); Türkiye’de ise gelir ve kurumlar vergilerinden ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine uygulanan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca, Akit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili vergi mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Madde 3- Genel Tanımlar

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla, “Bahreyn”, “Türkiye”, “Bir Akit Devlet” ve “Diğer Akit Devlet”, “Vergi”, “Kişi”, “Şirket”, “Vatandaş”, “Bir Akit Devletin Teşebbüsü” ve “Diğer Akit Devletin Teşebbüsü”, “Yetkili Makam” ve “Uluslararası Trafik” terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı öngörülmekte, ancak Akit Devletlerin yürürlükteki vergi mevzuatlarında bu terime karşılık gelen anlamın diğer mevzuatlarındaki anlama göre üstünlük taşıyacağı belirtilmektedir.

Madde 4- Mukim

Akit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya “mukim” kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, Anlaşmanın amaçları bakımından, Bahreyn yönünden, Bahreyn vatandaşı olan ve ilgili mali yılda bir veya birkaç seferde toplam olarak en az 183 gün Bahreyn'de bulunan bir gerçek kişiyi ve Bahreyn'de kurulan ya da yönetim merkezi Bahreyn'de bulunan bir şirket veya diğer tüzel kişiler; Türkiye yönünden ise Türk mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Ancak, bu terim bir Akit Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir veya sermaye değer artış kazançları nedeniyle o Devlette vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamayacaktır. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise Kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzla tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, gerçek kişilerin 1 inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkrada ise, gerçek kişi dışında kalan kişilerin her iki Akit Devletin de mukimi olması halinde, mukimliğin tayininde bu kişilerin etkin yönetim merkezinin esas alınacağı hükme bağlanmıştır. Ancak, bu kişinin etkin yönetim merkezinin bir Akit Devlette, kanuni ana merkezinin diğer Akit Devlette bulunması durumunda Akit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşma ile bu kişinin kanuni ana merkezinin gerçek etkin yönetim merkezi olarak kabul edilip edilmeyeceğini belirlemek için birbirlerine danışacaklardır.

Madde 5- İşyeri

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkrada, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atelye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer, rafineri, satış yeri ve başkaları için depolama hizmeti veren bir kişiye ait bir depodur.

3 üncü fıkrada, 9 ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesinin de işyeri sayılacağı hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkrada, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkraya göre, bir kişi, bir Akit Devlette, diğer Akit Devletin bir teşebbüsü adına hareket ederse ve faaliyetleri teşebbüs için mal veya ticari eşya satın alımı ile sınırlı olmadıkça ilk bahsedilen Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa veya böyle bir yetkisi olmamasına rağmen teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği ya da sipariş verdiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bah-

sedilen Devlette düzenli olarak mal veya ticari eşya stoku bulundurursa bu Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

Anlaşmada işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de “işyeri” maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanununun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye’de vergilendirilmesine imkân tanıyan daimi temsilciliğe ilişkin hükümleri Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün, diğer Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde bu diğer Devlette bir işyerinin var sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

7 nci fıkrada ise, iki ayrı Akit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 6- Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu da kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, öncelikli olarak gayrimenkulün bulunduğu Akit Devlete bırakılmaktadır.

2 nci fıkra, “gayrimenkul varlık” teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 7- Ticari Kazançlar

Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir. Ancak, faaliyetin diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, söz konusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal ve ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra ise, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Madde 8- Deniz, Hava ve Kara Taşımacılığı

1 inci fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafik kapsamına giren türden uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği gelirlerin yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiden istisna edilmektedir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi işletmeciliğinden elde edilen kazançların kaynak Devlette vergilendirilebileceği, ancak kaynak Devlette alınacak verginin tutarının % 50'sinin indirileceği hükme bağlanmaktadır.

3 üncü fıkrada ise, 1 inci ve 2 nci fıkrada benimsenen prensibin, ortaklık, ortak teşebbüs veya uluslararası faaliyet gösteren bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 9- Bağımlı Teşebbüsler

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin, bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Akit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Akit Devlette ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

Madde 10- Temettüler

1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirin esas itibarıyla temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkrada, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu, yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörülmektedir. Kaynak Devlette diğer Devlet mukimlerine ödenen temettü üzerinden yapılabilecek vergi tevkifatı, temettü ödeyen şirketin sermayesine en az % 25 oranında iştirak eden şirketler için % 10, tüm diğer durumlarda % 15 olarak tespit edilmiştir.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, işyeri kazancının 7 nci madde (Ticari Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden işyerinin bulunduğu Akit Devlette ve o Devletin iç mevzuat hükümlerine göre de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Bu fıkra, Gelir Vergisi Kanunumuzun 94 üncü maddesinin 6/b numaralı bendiyle paralellik arz etmektedir.

5 inci fıkrada, temettü lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir. Bu durumda, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek kazancına ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6 ncı fıkra ise, bu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir akit Devletin, kendisinden kazanç veya gelir elde eden ve diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı te-

mettüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan herhangi bir vergi alamayacağını öngörmektedir. Böylece, kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak bu kurumdaki kâr payı elde eden kişilere doğru bir genişlemeye müsaade edilmemektedir. Fıkra ayrıca, temettünün, kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin elde edildiği Devletteki işyeri ile ödenen temettüler arasında önemli bir bağ bulunması hallerinin kaynak Devlette vergilendirmeme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

Madde 11- Faiz

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkra, faizlerin doğduğu Akit Devlete, faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami % 10 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

4 üncü fıkra, faizi elde eden gerçek lehdarın diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, sözkonusu faizin bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirileceğini öngörmektedir.

5 inci fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Akit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi ya da bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, mukim olunan Akit Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Ancak, faiz ödeyen kişinin bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olması durumunda faizin bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6 ncı fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyen kişi ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Akit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12- Gayrimaddi Hak Bedelleri

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarına ait bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda ise, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirilebileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

Madde 13- Sermaye Değer Artış Kazançları

1 inci fıkrada, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, bir Akit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtaları ile bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca bu vasıtaları işleten sözkonusu mukimin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, bu maddenin diğer fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların satışından sağlanan ve diğer Akit Devlette doğan kazançların, gelirin elde edildiği kaynak Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

Madde 14- Serbest Meslek Faaliyetleri

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetlerden elde ettiği gelirin, mukim olunan Devlette vergilendirileceği; ancak, bu mukimin diğer Akit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak veya devam eden herhangi bir oniki aylık dönemde toplam 183 günü aşan bir süre bu diğer Devlette bulunmak suretiyle icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği gelirin, bu diğer Devlette sözkonusu sabit yere atfedilen miktarla ya da bu Devlette bulunulan süre içinde icra edilen hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirle sınırlı olmak üzere vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, “serbest meslek faaliyetleri” teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 15- Bağımlı Faaliyetler

1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Akit Devlet mukimince elde edilen maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak sözkonusu kural, bu anlaşmanın 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğretmenler ve öğrenciler 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Akit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da sözkonusu ödemenin, işverenin

bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilebilecektir.

3 üncü fıkrada ise, bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelirin, teşebbüsün mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 16- Müdürlere Yapılan Ödemeler

Maddede, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 17- Sanatçı ve Sporcular

1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların iştigal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Akit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Akit Devlette vergilendirilebileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri (ücretler) düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların iştigal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı ve sporcuların kendilerine değil de, bir başka gerçek veya tüzel kişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Akit Devlette yapılabileceğini öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkra, bir Akit Devlette icra edilen ve diğer Akit Devletin kamusal fonlarından önemli ölçüde desteklenen sanatsal ve sportif faaliyetlerden elde edilen gelirin, faaliyetin icra edildiği Devlette vergiden muaf tutulacağını öngörmektedir.

Madde 18- Emekli Maaşları

1 inci fıkrada, Anlaşmanın 19 uncu maddesinin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, geçmiş çalışmalar karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler ile bu maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan düzenli ödemelerin, yalnızca ödemeleri alan kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükmü öngörülmektedir.

2 nci fıkrada ise, “düzenli ödemeler” teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 19- Kamu Görevi

1 inci fıkrada, bir Akit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından yapılan ve emekli maaşı dışında kalan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemelerin, yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, hizmet diğer Devlette ifa edildiğinde ve gelir elde eden bu Devletin bir mukimi olduğunda, bu kişinin, aynı zamanda bu Devletin vatandaşı olması veya yalnızca hizmet sunmak için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması şartıyla, elde edilen gelirler yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkrada ise, bir Akit Devletin kendisine, politik bölümüne veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında, bu Devletin kendisi, politik alt bölümü veya idaresi tarafından ya da bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşlarının yalnızca bu Devlette vergilendirileceği; bununla beraber gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, sözkonusu emekli maaşının yalnızca diğer Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümlerinin geçerli olacağı öngörülmektedir.

Madde 20- Öğretmenler ve Öğrenciler

1 inci fıkra, öğrenci veya stajyerlerin öğrenim veya mesleki eğitimde buldukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını belirlemektedir. Buna göre, öğrenci ve stajyerler yalnızca geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak üzere buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla öğrenim gördükleri veya staj yaptıkları Akit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkrada, öğrenci ve stajyerler için öngörülen hükme benzer bir hüküm öğretmen ve öğretim üyeleri için de öngörülmektedir. Buna göre öğretmen ve öğretim üyelerinin iki yılı aşmayan bir süre içinde, diğer Devlette yapmış oldukları öğretim veya araştırma karşılığında buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettikleri gelirlerin bu diğer Devlette vergiden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 21- Diğer Gelirler

1 inci fıkrada, Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, gelirin doğduğu Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada ise, iki Akit Devlet dışında doğan gelir unsurlarının, yalnızca sözkonusu geliri elde eden kişinin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 22- Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

Madde çifte vergilendirmenin önlenmesi ile ilgilidir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devlet mukiminin, bu madde hükümleri çerçevesinde diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi durumunda, sözkonusu gelir için ilk bahsedilen Devlette hesaplanan vergiden, diğer Devlette ödediği vergiyi mahsup edebileceği; ancak bu mahsubun, mahsuptan önce bu gelir için ilk bahsedilen Devlette hesaplanan vergi miktarını aşmayacağı belirtilmektedir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlet mukiminin, Anlaşmaya uygun olarak o Devlette vergiden muaf tutulan bir gelir elde etmesi halinde mukimin geriye kalan geliri hesaplanırken, muaf tutulan gelirin de dikkate alınabileceği belirtilmektedir.

Madde 23- Ayrım Yapılmaması

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devletin vatandaşlarının, diğer Akit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacağı öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin, bu diğer Devletin aynı faaliyetlerini yürüten teşebbüslerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacakları öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrası, 11 inci maddesinin 6 ncı fıkrası veya 12 nci maddesinin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün vergi matrahı belirlenirken diğer Akit Devlet teşebbüsüne ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemelerin, ilk bahsedilen Devletin teşebbüsüne ödenmiş gibi gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmaktadır.

4 üncü fıkrada, ayırım yapmama prensibinin, bir Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen ya da tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen diğer Akit Devlet teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

5 inci fıkrada, Akit Devletlerin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladıkları şahsi indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmektedir.

Madde 24- Karşılıklı Anlaşma Usulü

Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, mukim olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya durumunun 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun olması halinde, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına başvurabilecektir.

2 nci fıkrada, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam sorunu kendi çözemezse, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret sarfedeceği belirtilmektedir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 25- Bilgi Değişimi

Bu Anlaşmanın uygulanabilmesi için, iki Akit Devletin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Maddede, Akit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

Madde 26- Vergiden Kaçınmayı Önlemeye Yönelik Tedbirler

1 inci fıkrada, bir Akit Devletin mukimi olan gerçek kişi dışındaki bir kişinin, diğer Akit Devlette elde ettiği gelire, bu kişiden diğer Akit Devletin mukimi olmayan kişi veya kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak ya da nere mukimi olursa olsunlar, bir veya daha fazla kişi aracılığıyla, ortaklık veya başka bir şekilde önemli bir menfaatleri varsa veya bu kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına ya da birlikte yönetmeleri veya kontrol etmeleri halinde 10, 11 ve 12 nci maddelerdeki indirimli vergi oranlarının uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada ise, önemli bir menfaatin, şirketin esas sermayesinin en az % 25'inin elde tutulduğu durumda var sayılmasının kabul edileceği belirtilmektedir.

Madde 27- Diplomat Hüviyetindeki Memurlar ve Konsolosluk Memurları

Bu maddede, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 28- Yürürlüğe Girme

Maddede, Anlaşmanın ne zaman yürürlüğe gireceği ve vergiler açısından ne zaman hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. Buna göre, Anlaşma Akit Devletlerden her birinin, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatlarında öngörülen işlemlerin tamamlandığını birbirlerine bildirmelerini müteakip, bu bildirimlerin sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecek ve Anlaşma yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren hüküm ifade edecektir.

Madde 29- Yürürlükten Kalkma

Madde, Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağını belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinin her iki Akit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini belirlemektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/1207

Karar No.: 188

22/3/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 10/5/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 16/5/2006 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 15/3/2007 tarihli 43 üncü toplantısında Dışışleri ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşülmüştür.

Ülkemiz ile Bahreyn Krallığı arasında gelir ve servet üzerinden alınan vergiler ile vergi kaçakçılığı alanında öngörülen işbirliğine hukuki zemin teşkil etmek üzere 14 Kasım 2005 tarihinde Manama’da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması imzalanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Anlaşmanın kapsamında bulunan kişiler,
  - Taraf ülkelerde Anlaşmanın kapsamında bulunan vergi çeşitleri,
  - Değişik kaynaklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde uygulanacak kurallar,
  - Taraf ülkelerden birinde ödenen bir verginin diğer ülkede mahsup edilebilmesi ve şartları,
  - Anlaşmanın uygulanmasında taraf ülkelerin kendi vatandaşları ile diğer taraf ülke vatandaşları arasında vergileme bakımından ayırimcılık yapılmaması,
  - Anlaşmanın yürütülmesi için gerekli bilgi ve belgelerin değişimi,
  - Anlaşmanın uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların çözüm usulü,
  - Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ve geçerlilik süresi,
- konularında düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Bahreyn’in 17,7 milyar Dolar gayri safi millî hasılası, 707 milyon nüfusu ve yaklaşık 25.300 Dolar kişi başına düşen millî geliri ile Körfez Ülkeleri açısından önemli bir pozisyona sahip olduğu,
- Anayasal Monarşi ile yönetilen Bahreyn’de siyasi ve ekonomik istikrarın sağlanmış olduğu,
- Bahreyn’in bölgenin finans ve bankacılık merkezi olduğu, yaklaşık 340 banka ve sigorta şirketinin ülkede faaliyet gösterdiği,
- Bahreyn’de 13 bankamızın kıyı bankacılığı şubesinin faaliyet gösterdiği ve 2005 yılının 2 nci çeyreği rakamlarına göre 10 milyar Dolarlık varlıklarının bulunduğu,

- Ülkemiz ile Bahreyn arasında ikili ticari ilişkilerimizin son yıllarda istikrarlı bir seyre oturduğu, ticari hacmin, 40 milyar Dolar ülkemizden yapılan ihracat ve 20 milyar Dolar ithalat olmak üzere 60 milyar Dolar seviyesine ulaştığı,

- İki ülke arasında ticari ve ekonomik ilişkilerin hukuki altyapısının oluşturulmuş olduğu, İş Konseyi ve Karma Ekonomik Komisyon gibi düzenlemelerin mevcut olup gerekli çalışmalarını yürüttükleri,

- Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin Bahreyn'den ülkemize doğrudan sermaye yatırımını artıracığı,

- Anlaşmanın onay sürecinin Bahreyn'de tamamlanmış olduğu, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

Anlaşmanın onay sürecinin bir an önce tamamlanabilmesi amacıyla Tasarının, İçtüzüğü'nün 52 nci maddesine göre öncelikle görüşülmesinin Genel Kuruldan istenmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun Onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığı saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa Dündar</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>	<i>Muzaffer Gülyurt</i>
Balıkesir	Elazığ	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
İstanbul	Karaman	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
Manisa	Mardin	Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BAHREYN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 14 Kasım 2005 tarihinde Manama'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BAHREYN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı V.

A. Aksu

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BAHREYN KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ
ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA
ENGEL OLMA ANLAŞMASI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
BAHREYN KRALLIĞI HÜKÜMETİ**

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

I. BÖLÜM

ANLAŞMANIN KAPSAMI

Madde 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet, politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri tarafından gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret veya maaşların toplam tutarı üzerine uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelir üzerinden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Bahreyn'de, 22/1979 sayılı Emir Hükmü uyarınca ödenen gelir vergisi ("Petrol Vergisi") (Bundan böyle "Bahreyn vergisi" olarak bahsedilecektir.)

b) Türkiye'de:

i) gelir vergisi; ve

ii) kurumlar vergisi

(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir.)

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine uygulanan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzer vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, kendi vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

II. BÖLÜM

TANIMLAR

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin aksini öngörmedikçe:

a) i) "Bahreyn" terimi, Bahreyn Krallığının sahip olduğu egemenlik alanını, bunun yanı sıra uluslararası hukuka uygun olarak Bahreyn'in üzerinde egemenlik haklarını ve yargı yetkisini kullandığı deniz alanlarını, deniz yatağını ve toprak altını ifade eder;

ii) "Türkiye" terimi, Türkiye'nin sahip olduğu egemenlik alanını, karasuları dahil olmak üzere, uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amaçlarıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

b) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Bahreyn veya Türkiye anlamına gelir;

c) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan herhangi bir vergi anlamına gelir;

d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluşu ya da Akit Devletlerden biri ya da diğerinin kanunları uyarınca kurulan ya da kurum olarak tanınan diğer herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) "Vatandaş" terimi:

i) bir Akit Devletin vatandaşlığına sahip tüm gerçek kişileri;

ii) bir Akit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan tüm hükmi şahısları, ortaklıkları veya dernekleri

ifade eder;

g) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

h) "Yetkili makam" terimi:

i) Bahreyn'de Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini;

ii) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini

ifade eder;

i) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca diğer Akit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan herhangi bir taşımacılığı ifade eder.

2. Bu Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulamasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi,

a) Bahreyn yönünden, Bahreyn vatandaşı olan ve ilgili mali yılda, bir veya bir kaç seferde toplam olarak en az 183 gün Bahreyn'de bulunan bir gerçek kişiyi ve Bahreyn'de kurulan ya da yönetim merkezi Bahreyn'de bulunan bir şirket veya diğer tüzel kişileri;

b) Türkiye yönünden, Türk mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle orada vergi mükellefi olan herhangi bir kişiyi ifade eder.

Ancak bu terim, yalnızca bir Akit Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir veya sermaye değer artış kazançları nedeniyle o Devlette vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayati menfaatinin merkezi);

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi, yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi, yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir:

d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi, yalnızca etkin yönetim merkezinin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Bununla beraber, bu kişi Devletlerden birinde etkin yönetim merkezine, diğerinde kanuni ana merkeze sahip olduğunda, Akit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşma ile bu kişinin kanuni ana merkezinin gerçek etkin yönetim merkezi olarak kabul edilip edilmeyeceğini belirlemek için birbirlerine danışacaklardır.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atelye;

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer;

g) Rafineri;

h) Satış yeri; ve

i) Başkaları için depolama hizmeti veren bir kişiye ait bir depo.

3. 9 ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesi bir işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

- a) Tesislerin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;
- b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;
- c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilirilmesi amacıyla elde tutulması;
- d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;
- e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;
- f) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca (a) ile (e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada yürütmek için elde tutulması; ancak, işe ilişkin sabit yerdeki bütün bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri ile bağı kalınmaksızın, bir kişi -6 ncı fıkra hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir Akit Devlette, diğer Akit Devletin bir teşebbüsü adına hareket ederse, bu teşebbüs, aşağıda belirtilen şartlarla, bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla ilk bahsedilen Akit Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir:

a) eğer kişi, faaliyetleri teşebbüs için mal veya ticari eşya satın alımı ile sınırlı olmadıkça, ilk bahsedilen Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa; ve

b) eğer kişi, böyle bir yetkisi olmamasına rağmen, teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği ya da sipariş verdiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bahsedilen Devlette mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundurursa.

6. Bir Akit Devlet teşebbüsü, diğer Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu şirketlerden her biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

III. BÖLÜM

GELİRİN VERGİLENDİRİLMESİ

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım (balık üretimi ve yetiştiriciliği dahil) ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden

ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak kabul edilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından ve ya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunduğu, her iki Akit Devlette de, bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiçbir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

DENİZ, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün, uluslar arası trafikte uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu devlette vergilendirilecektir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslar arası trafikte gemi işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, diğer Akit Devlette vergilendirilebilir, ancak bu diğer Devlette alınacak vergi, bu tutarın % 50'sine eşit bir miktarda indirilecektir.

3. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak teşebbüse veya uluslar arası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler, doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Dev-

let teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenebilir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devletin teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda bağımsız iki teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak sonradan ilk bahsedilen Devletçe yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet bu belirlenimin yerinde olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden aldığı verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, aynı zamanda temettü ödemesini yapan şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır;

a) Gerçek lehdar, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az % 25'ini elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise gayrisafi temettü tutarının % 10'u;

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının % 15'i.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisselerden, intifa paylarından veya intifa haklarından, madencilik hisselerinden, kurucu hisselerden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtımını yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisselerden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı, 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden işyerinin bulunduğu Akit Devlette ve o Devletin iç mevzuat hükümlerine uygun olarak vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu temettü elde ediliş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, Bir Akit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devlette kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, söz konusu temettülerin

bu diğ er Devletin mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğ er Devlet- te bulunan bir işyeri arasında etkin bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğ er Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğ er Devlette elde edilen kazanç veya gelirden oluşması durumu değıştirmez.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğ an ve diğ er Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğ er Devlet- te vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiğ i Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faizin gerçek lehdarı diğ er Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağ lı olsun olmasın veya borçlu- nun kazancına katılma hakkını tanısin tanınmasın, her nevi alaktan doğ an gelirleri ve özellikle, kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile söz konusu menkul kıymet, tahvil veya borç senetlerine ilişkin prim ve ikramiyeleri ve aynı zamanda gelirin elde edildiğ i Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri benzeri sayılan diğ er bütün gelirleri ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiğ i diğ er Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğ er Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu faizin ödendiğ i alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkr a hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi ya da bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiğ i kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç- alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğ unda ve faiz bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette el- de edildiğ i kabul olunacaktır.

6. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumda öde- yici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aş tığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bah- sedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğ er hükümleri de dik- kate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğ an ve diğ er Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedel- leri, bu diğ er Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğ er Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tu-

tarının % 10' unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile filmler, bantlar ve diğer görüntü veya ses reproduksiyon araçları dahil olmak üzere, edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi için veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, söz konusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi ya da bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştağında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet mukimi tarafından uluslar arası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. Bir Akit Devlet mukimi tarafından 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan ve diğer Akit Devlette doğan kazançlar, bu diğer Devlette

vergilendirilebilir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, bu hizmet veya faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) kişi, bu diğer Devlette söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla düzenli olarak kullanabileceği sabit bir yere sahip ise; veya

b) kişi, bu diğer Devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla, devam eden herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha fazla kalırsa, söz konusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda, olayına göre, ya yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir, ya da bu diğer Devlette bulunulan süre içerisinde icra edilen hizmet veya faaliyetlerden elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek hizmetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette, ilgili mali yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre kalırsa, ve

b) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, bu Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı veya müzisyen gibi bir sanatçının veya bir sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, söz konusu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporcunun bir Akit Devlette icra ettiği faaliyetlerden elde ettiği gelir, bu Devlete yapılan ziyaretin tamamı veya tamamına yakın kısmının diğer Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından desteklenmesi halinde, bu Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. Bu Anlaşmanın 19 uncu maddesinin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, geçmiş çalışmalar karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler ile bu maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan düzenli ödemeler, yalnızca bu ödemeleri alan kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir.

2. "Düzenli ödeme" terimi, para veya parayla ölçülebilir bir menfaat karşılığında, tam ve yeterli ödemede bulunma yükümlülüğüne bağlı olarak, ömür boyu veya belirli ya da belirlenebilir bir süre, belirli zamanlarda, düzenli olarak ödenecek toplam meblağı ifade eder.

Madde 19

KAMU GÖREVİ

1. a) Bir Akit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından yapılan ve emekli maaşı dışında kalan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla beraber, hizmet diğer Devlette ifa edilirse ve gerçek kişi bu Devletin bir mukimi ise, söz konusu ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu diğer Akit Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin;

i) bu Devletin bir vatandaşı olması; veya

ii) yalnızca bu hizmeti sunmak için bu Devletin bir mukimi durumuna geçmemiş olması, zorunludur.

2. a) Bir Akit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla beraber, gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halin-

de, söz konusu emekli maaşı yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir.

3. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak için yapılan ödemeler, bu ödemelerin bu Devletin dışındaki kaynaklardan doğması koşuluyla ilk bahsedilen Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette esas itibarıyla öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için bulunan bir öğretmen veya araştırmacının söz konusu öğretim veya araştırmaya ilişkin şahsi faaliyetleri karşılığında ilk bahsedilen Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği gelirler, ilk bahsedilen Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 21

DiĞER GELİRLER

1. Bir Akit Devlette doğan ve bu Anlaşmanın önceki maddelerinde açıkça belirtilmeyen gelir unsurları, bu Devlette vergilendirilebilir.

2. İki Akit Devletin dışında doğan gelir unsurları, yalnızca söz konusu geliri elde eden kişinin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

Madde 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMEİN ÖNLENMESİ

1. Bir Akit Devlet mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, ilk bahsedilen Devlet, bu mukimin gelirin isabet eden vergiden, diğer Devlette ödediği gelir vergisine eşit bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla birlikte sözkonusu mahsup, diğer Devlette vergilendirilebilen gelire atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan gelir vergisi miktarını aşmayacaktır.

2. Bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak, bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen gelir bu Devlette vergiden muaf tutulursa, bu Devlet, bu mukimin geriye kalan gelirinin vergisini hesaplarken, muaf tutulan geliri de dikkate alabilir.

IV. BÖLÜM

ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, bu diğer Devletin aynı koşullardaki vatandaşlarının, özellikle mukimlik yönünden, karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağlı mükelle-

fiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 6 ncı fıkrası veya 12 'nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, söz konusu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, bu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilir.

4. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya sermayesi kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin diğer benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

5. Bu hükümler, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

Madde 24

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Akit Devlet mukimi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, olayı mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına arzedebilir.

2. Söz konusu yetkili makam itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamaz ise, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü- karşılıklı anlaşma yoluyla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alışverişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Akit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir Komisyon kanalıyla yürütülebilir.

Madde 25

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, bir Akit Devlet, politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri tarafından alınan herçeşit ve tanımdaki vergilerle ilgili olduğu öngörülen Akit Devletlerin idari ve iç mevzuat hükümlerinin uygulanması ve

yürütülmesine ilişkin bilgi değişimi suretiyle yardımlaşabileceklerdir. Söz konusu bilgiler bu vergilerin tarhi, tahakkuku ve tahsilatı, vergi alacaklarının cebri icrası ve tahsilatı veya vergiyle ilgili sorunların incelenmesi veya takibatına ilişkin olduğu öngörülen bilgileri kapsayacaktır. Bilgiler, bu madde hükümlerine uygun olarak değişime tabi tutulacak ve bu maddenin 7 nci fıkrasında öngörüldüğü şekilde gizlilik hükümlerine tabi olacaktır. Talepte bulunulan Devletin kanunları veya idari uygulamalarıyla kişilere sağlanmış olan haklar ve koruyucu hükümler, etkin bilgi değişimini gereksiz bir şekilde önlemediği veya geciktirmediği ölçüde uygulanmaya devam eder.

2. Talepte bulunulan Devlet, gerek kendi idaresinde mevcut olmayan gerekse hükümler alanı içerisindeki kişilerin tasarrufunda veya kontrolünde bulunmayan bilgileri sağlamak zorunda değildir.

3. Bu maddenin amaçları bakımından:

a) "Halka açık şirket" terimi, hisselerin halk tarafından kolaylıkla alınıp satılabilmesi koşuluyla, hisselerinin büyük bölümü genel kabul görmüş bir menkul kıymetler borsasında kote edilen herhangi bir şirket anlamına gelir. Hisselerin alımı veya satışı alenen veya zımnî olarak bir grup yatırımcıyla sınırlanmamış ise, hisseler "halk tarafından" alınıp satılabilir.

b) "Hisselerin büyük bölümü" terimi, şirketin çoğunluk oy gücü ve şirket değerini temsil eden hisse çeşidi veya çeşitlerini ifade eder.

c) "Genel kabul görmüş menkul kıymetler borsası" terimi, halka açık hisse ticareti yürüten, usulünce düzenlenmiş herhangi bir borsayı ifade eder ve özel olarak, Bahreyn yönünden, Bahreyn Menkul Kıymetler Borsasını ve Türkiye yönünden İstanbul Menkul Kıymetler Borsasını ifade eder.

d) "Toplu yatırım fonu veya projesi" terimi, hukuki şekle bakılmaksızın, ortak herhangi bir yatırım aracı anlamına gelir. "Kamu toplu yatırım fonu veya projesi" terimi, fondaki veya projedeki birimlerin, hisselerin veya diğer menfaatlerin halk tarafından kolaylıkla satın alınması, satılması veya itfa edilmesi koşuluyla, herhangi bir toplu yatırım fonu veya projesi anlamına gelir. Fondaki veya projedeki birimler, hisseler veya diğer menfaatler alım, satım veya itfa işlemleri alenen veya zımnî olarak bir grup yatırımcıyla sınırlanmamış ise, "halk tarafından" kolaylıkla satın alınabilir, satılabilir veya itfa edilebilir.

e) "Başvuran Devlet" terimi, bilgi talep eden Devlet anlamına gelir.

f) "Talepte bulunulan Devlet" terimi, kendisinden bilgi talep edilen Devlet anlamına gelir.

g) "Bilgi toplama tedbirleri" terimi, bir Devletin talep edilen bilgiyi edinmesine ve sunmasına imkan veren kanunlar ve idari veya hukuki prosedürler anlamına gelir.

h) "Bilgi" terimi, hangi şekilde olursa olsun, herhangi bir gerçeği, beyanatu veya kaydı ifade eder.

i) "Cezai vergi sorunları" terimi, başvuran Devletin ceza hukuku uyarınca dava konusu yapılabilen kasıtlı davranışa ilişkin vergi sorunları anlamına gelir.

j) "Ceza hukuku" terimi, vergi kanunlarında, ceza kanununda veya diğer kanunlarda yer alıp almadığına bakılmaksızın, iç mevzuat hükümleriyle düzenlenmiş bulunan tüm ceza kanunlarını ifade eder.

4. a) Talepte bulunulan Devletin yetkili makamı, bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen amaçlar bakımından, talep üzerine bilgi sağlayacaktır. Söz konusu bilgi değişimi, incelemeye konu olan işlemin talepte bulunulan Devlette gerçekleşmesi halinde, talepte bulunulan Devletin kanunlarına

göre suç teşkil edip etmeyeceğine bakılmaksızın yapılacaktır.

b) Talepte bulunulan Devletin yetkili makamındaki bilgi, talebi karşılamak için yeterli değilse, bu Devlet, kendi vergi amaçları yönünden böyle bir bilgiye ihtiyacı olup olmadığına bakılmaksızın, talep edilen bilgiyi başvuran Devlete sağlamak için ilgili tüm bilgi toplama tedbirlerini kullanacaktır.

c) Talepte bulunulan Devletin yetkili makamı, başvuran Devletin yetkili makamı tarafından özel olarak talep edilmiş ise, bu fıkra kapsamında, iç mevzuat hükümlerinin izin verdiği ölçüde, Arapça, Türkçe veya İngilizce dillerinde, tamıkların yazılı ifadeleri ve asıl kayıtların onaylı kopyalarından oluşan bilgileri verecektir.

d) Her bir Akit Devlet, bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen amaçlar bakımından yetkili makamlarını aşağıda belirtilen bilgileri talep üzerine edinme ve sağlama konusunda yetkili kılacaktır:

i) Vekiller ve mütevelliler dahil, bankaların, diğer finans kurumlarının ve bir acente rolü alan veya yed-i adil sıfatıyla hareket eden herhangi bir kişinin elinde bulunan bilgiler;

ii) Şirketlere, ortaklıklara, trustlara, vakıflara ve diğer kişilere -bu maddenin 2 nci fıkrası kapsamında bir mülkiyet silsilesindeki bu kişilere ait mülkiyet bilgileri dahil- ilişkin mülkiyet bilgileri; trustlar bakımından, yerleşik kişiler, mütevelliler ve lehdarlara ilişkin bilgi; ve vakıflar bakımından kurucular, kurul üyeleri ve lehdarlara ilişkin bilgi. Bu madde, Akit Devletlere, halka açık şirket veya kamu toplu yatırım fonu veya projesiyle ilgili mülkiyet bilgilerini -bu bilgiler aşırı miktarda güçlüğe yol açmadan elde edilemiyor ise- elde etme ve sunma yükümlülüğü getirmez.

e) Bu madde uyarınca, başvuran Devletin yetkili makamı, talepte bulunulan Devletin yetkili makamına, istenilen bilginin açıkça taleple ilgili olduğunu göstermek amacıyla, aşağıdaki bilgileri verecektir;

(i) Hakkında inceleme veya soruşturma yürütülen kişinin kimliği;

(ii) İstenilen bilginin mahiyeti ve başvuran Devletin talepte bulunulan Devletten bilgiyi hangi şekil ve özellikte almak istediği;

(iii) Bilginin hangi vergi amaçları bakımından istenildiği;

(iv) İstenilen bilginin talepte bulunulan Devlette veya talepte bulunulan Devletin yetki sınırları içindeki bir kişide bulunduğunu düşündüren nedenler;

(v) Talep edilen bilgiye sahip olduğu düşünülen her bir kişinin, bilinebildiği kadarıyla adı ve adresi;

(vi) Bilgi talebinin, başvuran Devletin mevzuatıyla ve idari uygulamalarıyla uyumlu olduğu ve bu maddeye uygun olduğuna dair istenilen bilgi, başvuran Devletin yetki alanı içerisinde olsaydı bu Devletin yetkili makamının bu Devletin kendi mevzuatı veya idari uygulamanın normal işleyişi dahilinde bu bilgiyi elde edebileceğine dair bir açıklama;

(vii) Aşırı derecede bir güçlüğe yol açabilecek olanlar hariç, başvuran Devletin kendi ülke sınırları içinde istenilen bilgiye ulaşmak için mümkün olan tüm yollara başvurduğuna dair bir açıklama.

f) Talepte bulunulan Devletin yetkili makamı istenilen bilgiyi mümkün olduğunca hızlı bir şekilde başvuran Devlete gönderecektir. Talepte bulunulan Devletin yetkili makamı hızlı bir şekilde yanıt verebilmek için:

(i) Talebi aldıktan sonra 60 gün içerisinde, isteğin eline ulaştığını, başvuran Devletin yetkili makamına yazılı olarak bildirmeli ve eğer varsa, talepteki eksiklikleri belirtmelidir.

(ii) Talepte bulunulan Devletin yetkili makamı, talep edilen bilginin sağlanmasında güçlükler-

le karşılaşması veya söz konusu bilgileri vermeyi reddetmesi gibi nedenler dahil, talebin ulaştığı gündün itibaren 90 gün içinde istenilen bilgiyi edinemeyecek ve sunamayacak ise, başvuran Devletin reddin veya yapamamanın nedenini ve karşılaşılan güçlüklerin mahiyetini açıklamak suretiyle derhal haberdar edecektir.

5. a) Bir Akit Devlet diğer Akit Devletin yetkili makamlarının temsilcilerinin, ilgili kişilerden alınacak yazılı izinle ilk bahsedilen Devletin topraklarına gerçek kişileri sorgulamak ve kayıtları incelemek amacıyla girmesine izin verebilir. Bahsi geçen ikinci Devlet, ilk bahsedilen Devletin yetkili makamına, ilgili gerçek kişilerle yapılacak görüşmelerin zamanını ve yerini bildirecektir.

b) Bir Akit Devletin yetkili makamının talebi üzerine, diğer Akit Devletin yetkili makamı, ilk bahsedilen Devletin yetkili makamının temsilcilerinin, bahsi geçen ikinci Devlette yapılan vergi incelemesinin uygun görülen kısmında hazır bulunmasına izin verebilir.

c) (b) bendinde belirtilen talep kabul edilirse, incelemeyi yürüten Akit Devletin yetkili makamı, incelemenin yerini ve zamanını, incelemeyi yürütecek merci veya memuru ve ilk bahsedilen Devlet tarafından incelemenin yürütülmesi için zorunlu görülen prosedürleri ve koşulları, mümkün olduğunca ivedi bir şekilde, diğer Devletin yetkili makamına bildirecektir. Vergi incelemesine ilişkin tüm kararlar, incelemeyi yürüten Devlet tarafından alınacaktır.

6. a) Talepte bulunulan Devlet, başvuran Devletin kendi vergi kanunlarının idaresi ve uygulanması amacıyla kendi kanunlarına göre elde etme imkânı bulunmayan bilgiyi elde etmesi veya vermesi için zorunlu değildir. Talepte bulunulan Devletin yetkili makamı, bu maddeye uygun şekilde yapılmayan yardım talebini reddedebilir.

b) Bu maddenin hükümleri, bir Akit Devleti, ticari, sınai veya mesleki sırrı, veya ticari bir işlemin açıklama durumunda olan bilgiyi sağlama yükümlülüğü altına sokmaz. Yukarıda belirtilenlerle bağlı kalmaksızın, bu maddenin 4 (d) bendinde belirtilen türden bilgiler, yalnızca bu bentte belirtilen kriterlere uyduğu için, sır veya ticari işlem olarak kabul edilemez.

c) Bu madde hükümleri, bir Akit Devleti, müşteri ile avukatı, davavekili veya yasal temsilcisi arasındaki gizli iletişimlerini, bu iletişimlerin;

(i) hukuki danışmanlık hizmeti almak veya sağlamak,

(ii) varolan veya süregelen hukuki işlemlerde kullanılmak,

amacıyla kurulmuş olmaları şartıyla, edinmeye veya sağlamaya zorlayamaz.

d) Bilginin açıklanması kamu düzenine aykırı ise, talepte bulunulan Devlet bilgi talebini geri çevirebilir.

e) Bir bilgi talebi, talebin konusu olan vergi alacağının ihtilaflı olduğu gerekçesiyle, reddedilmeyecektir.

f) Eğer bilgi, başvuran Devlet tarafından, kendi vergi kanunlarında bulunan ve talep eden Devletin aynı koşullardaki vatandaşına kıyasla, başvuran Devletin vatandaşı aleyhine bir ayrıma yol açan bir hükmün veya bununla ilgili bir düzenlemenin uygulanması veya yürütülmesi amacıyla istenmiş ise, talepte bulunulan Devlet bu isteği geri çevirebilir.

7. Bir Akit Devlet tarafından bu madde kapsamında alınan her türlü bilgi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilatına veya cebri icra ya da davasına veya bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve

idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişiler veya makamlar bu bilgileri, yalnızca söz konusu amaçlar doğrultusunda kullanabilirler. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler. Bilgiler, talepte bulunulan Devletin yetkili makamının yazılı izni olmaksızın, diğer hiç bir şahsa, kuruluşa veya makama veya yetkiliye açıklanamaz.

8. Sağlanan yardım nedeniyle oluşan giderlerin nasıl paylaşılacağı Akit Devletler arasında kararlaştırılacaktır.

Madde 26

VERGİDEN KAÇINMAYI ÖNLEMENE YÖNELİK TEDBİRLER

1. Bir Akit Devlette doğan gelirin, diğer Akit Devletin mukimi olan bir kişi (gerçek kişi hariç) tarafından elde edilmesi ve bu diğer Akit Devletin mukimi olmayan kişi ya da kişilerin;

a) doğrudan veya dolaylı ya da nerenin mukimi olursa olsunlar, bir veya daha fazla kişi aracılığıyla, ortaklık veya başka bir şekilde bu kişiden önemli bir menfaatleri varsa; veya

b) bu kişiyi doğrudan veya dolaylı, tek başına ya da birlikte yönetmeleri veya kontrol etmeleri halinde, vergiden muafiyet ya da indirim imkanı sağlayan 10, 11 ve 12 nci madde hükümleri uygulanmayacaktır.

2. Önemli bir menfaatin, şirketin esas sermayesinin en az %25'inin elde tutulduğu durumda mevcut olacağı kabul olunacaktır.

Madde 27

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların ve konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

V. BÖLÜM SON HÜKÜMLER

Madde 28

YÜRÜRLÜĞE GİRME

Her bir Akit Devlet, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diplomatik yollardan diğerine bildirecektir. Bu Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecek ve hükümleri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için hüküm ifade edecektir.

Madde 29

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, bir Akit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir sürenin bitimini izleyen herhangi bir takvim yılının sonundan en az altı ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda Anlaşma, fesih ihbarnamesinin verilmesini takip eden yılın Ocak ayının 1 inci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine

ilişkin vergiler için hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler bu Anlaşmayı imzaladılar.

Türk, Arap ve İngiliz dilindeki nüshalarda, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 14 Kasım 2005 tarihinde Manama'da düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır. .

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Kürşat TÜZMEN
Devlet Bakanı

BAHREYN KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA

Shaikh Ahmed bin Mohammed AL KHALİFA
Maliye Bakanı

